

VERKIEZINGEN 2024

Dossier verkiezingen 2024

Programma's en memoranda

Naar aanloop van de verkiezingen worden zoals gewoonlijk vele memoranda en verkiezingsprogramma's uitgebracht. Wij zetten de belangrijkste voor jullie op een rij waarbij we focussen op CLB en ruimer ook op leerlingenbegeleiding en de samenwerking tussen onderwijs en welzijn.

Dit overzicht bevat o.m. de partijprogramma's, de memoranda van de Scholierenkoepel, VLOR, GO!, KOV, OVSG, Kinderrechtencommissariaat, Vlaams Welzijnsverbond enz.

Het overzicht is een *work in progress* en wordt regelmatig verder aangevuld. Je kan de meest recente versie hier [downloaden](#).

Hoe denken politieke partijen over CLB?

Naar aanloop van de verkiezingen van juni, werden de politieke partijen aangeschreven door Caleidoscoop om zo hun standpunten over CLB en leerlingenbegeleiding te leren kennen. Elke partij kreeg dezelfde vragen rond diverse topics voorgelegd.

De thema's zijn: mentaal welzijn, samenwerking Onderwijs & Welzijn, CLB als aantrekkelijke werkgever, waar maakt het CLB het verschil, gebruik van CLB-data, bestrijden van de gezondheidskloof, terugdringen van ongekwalificeerde uitstroom en tot slot inclusief onderwijs.

We vatten hieronder per partij de essentie rond de verschillende topics samen.

Het [volledige artikel kan je hier downloaden](#).

Groen	Mentaal welzijn: Inzetten op preventie door de leerlingbegeleiding op school en via de CLB's te versterken. Wens dat CLB's opnieuw hun rol dicht bij de leerling kunnen opnemen. Onderwijs & Welzijn: Hervorming jeugdhulp met duidelijke rol voor onderwijs en CLB + versterking NAFT. CLB als aantrekkelijke werkgever: Correcte financiering van de CLB's + gelijkgeschakelen lonen CLB-directie en schooldirecteurs.

	Waar maakt CLB het verschil? Op verschillende manieren: systematische contacten, OLB, welbevinden. Belangrijk dat CLB dicht bij de leerling kan staan. Gebruik CLB-data: CLB's verzamelen gevoelige informatie. Deze data kunnen globaal gebruikt worden als vinger aan de pols. CLB's trekken aan de alarmbel bij verontrustende signalen in hun dagelijkse praktijk. Gezondheidskloof: CLB's als aanspreekpunt, informatiebron en waar nodig doorverwijzer voor zowel ouders als leerlingen. Ongekwalficeerde uitstroom: Gelijke onderwijskansen door: versterking van kleuter- en basisonderwijs, versterken van leerlingbegeleiding en studieoriëntering, opwaarderen van arbeidsmarktgericht onderwijs, drempels op vlak van studiekeuze wegnemen en samenwerking met Welzijn versterken voor leerlingen die dreigen uit te vallen. Inclusief onderwijs: Groen wil het recht op inclusief onderwijs versterken en een stappenplan opstellen om te komen tot meer inclusief onderwijs, o.a.: gewoon en buitengewoon onderwijs op 1 school, basiszorg versterken en versterken van LSC en CLB.
N-VA	Mentaal welzijn: Extra budget voor de CLB's verder inzetten om als CLB meer fysiek aanwezig te zijn in de scholen + verdere uitbouw digitale hulpverlening door CLB. Belang van preventief werken en wegwerken van de wachtlijsten. Onderwijs & Welzijn: Laagdrempelige CLB's als eerste aanspreekpunt. Verdere uitbouw NROC's. Informatiedeling onderwijs, CLB en welzijn. Bij crisis/VOS: nood aan "fastlane" voor de CLB's bij welzijnspartners. CLB als aantrekkelijke werkgever: Afbouw planlast, versterken van keten van doorverwijzing en samenwerking met andere actoren. Waar maakt CLB het verschil? Laagdrempelige informatie + diagnostiek. NVA wil school en CLB dicht bij elkaar brengen in functie van snellere beslissingen bij opmaak verslag. Gebruik CLB-data: Data systematische contacten en data verslagen GC/IAC/OV4 in functie van beleidsvoering + data rond drempels in samenwerking met welzijn. Geen dubbel papierwerk. Gezondheidskloof: Preventieve gezondheidszorg versterken via netonafhankelijke of netoverstijgende samenwerking: samenwerking met andere actoren, lokale preventiecampagnes, etc. Ongekwalficeerde uitstroom: Cijfers doen dalen via diverse maatregelen o.a.: sterke focus op Nederlands en wiskunde als basis; spijbelen terugdringen onder meer door Netwerk Samen tegen Schooluitval. Inclusief onderwijs: Gewoon onderwijs waar mogelijk, buitengewoon waar nodig. Onderzoek naar: uitrol Leersteundecreet; naar stijgend aantal oriëntering type 2

	en type 9; onderzoek naar beter onderwijs op maat zowel in gewoon als in buitengewoon onderwijs; onderzoek naar objectivering bij toeleiding naar Leersteun met inbegrip van onderzoek naar opmaak verslagen IAC en OV4.
Vooruit	Mentaal welzijn: Verderzetten elan Vandenbroucke: psychologische zorg daar brengen waar kinderen en jongeren zijn. Onderwijs & Welzijn: Versterken brede basis- en verhoogde zorg. Draagkracht van scholen versterken, o.a. door structurele samenwerking tussen scholen en lokale eerstelijnszones. CLB als aantrekkelijke werkgever: Bundelen van expertise CLB en LSC in 'zorgexpertisecentra' + modern personeelsbeleid mogelijk maken. Waar maakt CLB het verschil? Ondersteunen van scholen en leerlingen + helikopterperspectief i.f.v. draaischijffunctie. Gebruik CLB-data: Opvolgen aantal verslagen IAC/GC/OV4 + data uit systematische contactmomenten i.f.v. beleidsvoering. Gezondheidskloof: CLB als partner bij versterken van het gezondheidsbeleid van een school + detectie van noden bij kinderen en jongeren + kinderen en ouders wegwijs maken in het gezondheidsbeleid. Ongekwalficeerde uitstroom: Versterken van gelijke onderwijskansen door reeds van in het basisonderwijs in te zetten op goede begeleiding en oriëntatie naar het SO toe. Opwaarderen van praktijkgericht onderwijs. Inclusief onderwijs: Werken aan visie op inclusief en onderwijs en stappen om dit waar te maken. Versterken van brede basiszorg en verhoogde zorg in scholen.
CD&V	Mentaal welzijn: Aandacht voor factoren die mentaal welzijn van kinderen en jongeren onder druk zetten. School als vindplaats, maar mentaal welzijn is een verantwoordelijkheid van de brede maatschappij. Onderwijs & Welzijn: Verder inzetten op gedeelde verantwoordelijkheid en continuïteit van ondersteuning. Waardevolle projecten borgen. CLB als aantrekkelijke werkgever: Meer flexibiliteit, minder keurslijf. Meenemen anciënniteit, optrekken lonen CLB-directie, flexibiliteit bij vervangingen, etc. Waar maakt CLB het verschil? Als nabije, toegankelijke, betrouwbare en onafhankelijke partner van ouders, leerlingen en scholen. Gebruik CLB-data: CLB deelt reeds zinvolle en bruikbare data met de overheid. CD&V wil waakzaam zijn voor systeem waar extra planlast wordt gecreëerd of waar de vertrouwensrelatie CLB – leerling/ouders onder druk zou komen te staan door gegevensdeling met overheid.

	Gezondheidskloof: Vroegdetectie van gezondheidsproblemen + CLB als partner om alle doelgroepen te bereiken, o.a. via versterkte samenwerking tussen welzijn en gezondheidszorg. Ongekwalficeerde uitstroom: Cijfers doen dalen via diverse maatregelen o.a.: toolbox en plan voortijdig schoolverlaten, extra aandacht naar jongeren met een hoger risico op uitval, flexibele trajecten (leerplicht- en volwassenonderwijs) CLB's zijn daarbij het knoppunt, voor jongeren in de jeugdzorg of gemeenschapsinstelling inzetten op de band met hun 'moederschool'. Inclusief onderwijs: Versterken van de brede basiszorg en de verhoogde zorg. Opvolgen of dit lukt via Leerpunt, zoniet: andere middelen inzetten. Hindernissen wegnemen zodat een één-campusmodel mogelijk wordt voor scholen.
Vlaams Belang	Mentaal welzijn: Preventie is cruciaal (school en CLB): taaklast van leerlingen monitoren, zelfredzaamheid inzake studie-aanpak verhogen, verbindend klasklimaat + vrijetijdsaanbod integreren op schoolcampus. Onderwijs & Welzijn: Knelpunten in jeugdhulp aanpakken zodat school en CLB hun rol terug kunnen opnemen. CLB als aantrekkelijke werkgever: Terug naar de kern van de leerlingbegeleiding, geen 'verslagenopmaakfabriekjes'. Tijd, geld en ruimte voor professionalisering. CLB terug zichtbaar maken zal waardering en erkenning voor het werk opleveren. Waar maakt CLB het verschil? Meer fysiek aanwezig op scholen als aanspreekpunt voor schoolteams, begeleiden van leerlingen met (beginnende) spijbelproblematiek, OLB. Gebruik CLB-data: Structurele koppeling data scholen/onderwijs (vb.: Vlaamse toetsen) en data CLB i.f.v. data-driven beleidsvoering. Gezondheidskloof: CLB als cruciale actor omwille van vraaggestuurde werking en medische onderzoeken. CLB's zouden ook structureel kunnen inzetten op gezondheidsgeletterdheid van ouders via structurele samenwerking met ouderraden op scholen en ouderkoepelverenigingen op macro niveau. Ongekwalficeerde uitstroom: Cijfers doen dalen via diverse maatregelen o.a.: jongeren sneller toeleiden naar juiste richting onder meer op basis van de Vlaamse toetsen. CLB als partner hierbij. Opwaarderen van tso en bso; aanpakken van versnippering in initiatieven rond vroegtijdig schoolverlaten, inkanteling van dbso (deels) terugdraaien. Inclusief onderwijs: Financieringsmethode van de brede types zorgt voor toegenomen diagnosedrang. Voor die types is er nood aan een model dat inclusieve settings faciliteert. Versterken van leerlingen om op lange termijn met hun problematiek om te gaan. Versterking voor het BuO.

Open VLD	Mentaal welzijn: Psychische problemen snel detecteren en aanpakken: school als vindplaats + evalueren effecten huidige maatregelen (ELP). Onderwijs & Welzijn: Preventie en vroegtijdig ingrijpen via school en CLB + van projecten naar structurele verankering van het geestelijk gezondheidsbeleid in scholen. CLB als aantrekkelijke werkgever: Beroep herwaarden, flexibiliteit in ambten zonder verlies aan kwaliteit. Oplossingen zoeken samen met de sector. Waar maakt CLB het verschil? Scholen versterken (samen met PBD en LSC). Gebruik CLB-data: Gegevens uit systematische contacten i.f.v. gezondheidskloof, Data verslagen IAC/GC/OV4 in relatie tot zorgbeleid scholen + in relatie tot SES. Gezondheidskloof: Via signaal- en draaischijffunctie de gezondheidskloof dichten. Ongekwalficeerde uitstroom: Cijfers doen dalen via een reeks aan maatregelen o.a.: inzetten op terugdringen van spijbelen, een meer kwaliteitsvol basisonderwijs, opwaarderen van arbeidsmarktgerichte opleidingen en betere oriëntering bij overgang naar SO (o.a. door VOKA-talentcenter). Inclusief onderwijs: Versterken van de brede basiszorg op scholen zodat meer leerlingen daar kunnen blijven, campusscholen zodat leerlingen sommige vakken in het gewoon onderwijs en andere in het BuO kunnen volgen.

Netoverstijgend memorandum CLB's aan de nieuwe Vlaamse Regering

Sterke CLB's als hefboom voor sterk onderwijs

Ook de Internettensamenwerkingscel (ISC) bracht een memorandum uit. Een sterk CLB dat volop inzet op preventie, dat is waar we voluit voor gaan. Om dit mogelijk te maken, vraagt het CLB aan de volgende Vlaamse Regering om werk te maken van 3 speerpunten.

Drie speerpunten voor een sterke leerlingenbegeleiding:

- Erken en versterk het CLB als dé duurzame partner voor leerlingenbegeleiding in onderwijs.
- Vertrouw en erken de professionaliteit van de CLB's en CLB-medewerkers.
- Wanneer het leerlingenaantal stijgt, dient de omkadering mee te stijgen.

Deze speerpunten zijn het resultaat van een netoverstijgend participatief traject met CLB-medewerkers en CLB-directeurs bestaande uit focusgroepen en een open digitale bevraging. Alle respondenten onderschrijven unaniem de speerpunten uit dit memorandum. Zij weerspiegelen dan ook de stem van de CLB-medewerker in het werkveld.

[Je kan het volledige memorandum hier nalezen.](#)

GO! pleit voor opneindfinanciering van de CLB's

Omkadering en opneindfinanciering van de Centra voor Leerlingenbegeleiding

Professionele Centra voor Leerlingenbegeleiding zijn essentieel in de ondersteuning en omkadering van leerlingen. De CLB's worden echter geconfronteerd met een toegenomen taakbelasting door opdrachten vanuit de beleidsdomeinen Welzijn en Onderwijs, het sterk gegroeide leerlingenaantal en parallel daarmee het gestegen aantal leerlingen met specifieke behoeften en de nood aan langere hulptrajecten.

Desondanks zijn de omkadering en werkingsmiddelen niet gegroeid. De 20 euro per leerling die een centrum in het verleden ter beschikking had, is vandaag gereduceerd tot een ontoereikende 12 euro per leerling.

De Centra voor Leerlingenbegeleiding willen opnieuw meer preventief en proactief kunnen werken en dicht bij de leerling en de school staan. Til daarom de werkingsmiddelen op het niveau van de levensduurte van vandaag en zorg voor een opneindfinanciering. Baseer die financiering ook op leerlingenkenmerken. Op die manier kan het GO! zijn leerlingen kwaliteitsvol onderwijs garanderen, gebaseerd op de kenmerken en de specifieke noden van zijn leerlingenpopulatie.

Lees het volledige memorandum [hier](#).

Scholierenkoepel pleit voor versterking van de CLB's

“Waak erover dat de centra voor leerlingenbegeleiding en hun professionele beroepskrachten zich altijd, ook in crisissituaties, kunnen focussen op hun kerntaak: het begeleiden en ondersteunen van scholieren op school. Voorzie daartoe de nodige budgetten en kaders.”

Meer lezen? Het volledige memorandum vind je [hier](#).